

JEZELF VOORBEREIDEN OP VERANDERING

John Groves

Volgens het woordenboek is het Engelse woord *transition* 'het gaan van de ene plaats, toestand, fase of stijl naar de andere', en gemeentelven is daar vol van! Velen van ons hebben de overstap meegemaakt van de traditionele kerk naar de zogeheten huiskerk. Nieuw leiderschap betekent verandering. Een verandering kan ook betrekking hebben op de grootte van een kerk, bijvoorbeeld de overgang van een kleine intieme groep van 50 naar een wat grotere samenkomst met meer dan 100 mensen, of van een grote gemeente naar een nieuwe kerkplanting. Zelfs het veranderen van de plek waar de samenkomst gehouden wordt, kan een grote overgang zijn, vooral als je net een gebouw gekocht hebt, terwijl je vóór die tijd ruimten hebt gehuurd. Er zijn ook veranderingen binnen het normale gemeentelven, zoals de overgang naar een celkerkstructuur, het vermenigvuldigen van celgroepen of het opstarten van een kinderclub.

Als kerken gaan groeien, moet er iets veranderen. Als er kerken geplant gaan worden, moet er iets veranderen. De enige optie die geen verandering vereist, is precies zo blijven als we zijn! Zelfs dan nóg brengt het leven zélf al verandering met zich mee: mensen verhuizen, mensen verlaten de kerk, mensen overlijden, mensen worden gered, meningsverschillen ontstaan, scheuringen vinden plaats. Persoonlijk geef ik er de voorkeur aan om verandering te verwachten en in te plannen, in plaats van te proberen de status-quo te handhaven en vervolgens pas te reageren wanneer verandering ons wordt opgedrongen.

Mijn eigen ervaring heeft onder meer bestaan uit het overgaan van een traditionele kerk naar een kleine charismatische huisgemeente; het stoppen met een seculiere baan om 'fulltime' te worden; het op me nemen van het voorgaand oudstenschap van een gemeente waar ik 'nummer twee' was geweest; de groei van een oudstenteam van twee naar vijf personen; de aankoop van een groot kerkgebouw na jarenlang verschillende zalen gebruikt te hebben; het op me nemen van het leiderschap in een andere kerk in een andere stad. Bovendien is Kings Church in Hastings in de tijd dat ik daar was wel op acht verschillende plaatsen samengekomen voor de zondagochtenddienst!

Momenteel bevinden we ons binnen Newfrontiers in een tijd van grote verandering. Het stoppen van Stoneleigh, de 'Let's Go' strategie, kerkplantingen, de groei van Newfrontiers wereldwijd, dit alles brengt veranderingen met zich mee die iedereen aangaan. Om die reden is het belangrijk om eens na te denken over de vraag hoe we ons op tijden van verandering kunnen voorbereiden.

Verandering in een kerk raakt in wezen de mensen; dat is wat het zo moeilijk maakt. De rollen van mensen, hun levensstijl, baan, leefsituatie en gedrag veranderen wanneer wij door een overgangperiode heengaan. Het zou bijvoorbeeld niet echt een probleem zijn om alle celgroepen te reorganiseren, ware het niet dat het veel mensen in veel opzichten treft! Of een overgangperiode makkelijk verloopt of met hobbels, en zelfs of het überhaupt kan plaatsvinden, hangt van mensen af en van hun reactie op verandering. In hoeverre ben jij klaar voor een overgangperiode en de daarmee gepaard gaande veranderingen?

Je zult beter voorbereid zijn als je onthoudt dat we allemaal betrokken zijn in GODS werk. Het is Jezus' kerk, niet de onze. Hij heeft het voorrecht om dingen te veranderen. We moeten niet vergeten dat we slechts dienaren zijn en 'Gods medewerkers'. Onze relatie met God verandert niet, ook al verandert onze taak.

Het is ook gezond om te beseffen dat niemand van ons onmisbaar is. Hoe goed hij ook presteert, geen enkele leider is onvervangbaar. Sterker nog, de tijd komt dat zijn speciale bijdrage niet de behoefte is voor dat moment. Andere mensen met andere gaven kunnen nodig zijn om het werk naar een volgende fase te leiden.

VERANTWOORDELIJKHEID NEMEN

In de loop van de tijd heb ik opgemerkt dat mensen kwaliteiten ontwikkelen die pas ten volle tot uiting komen wanneer de druk van verantwoordelijkheid op hen rust. Daarom zijn veranderingen in verantwoordelijkheid essentieel, willen mensen zich ontwikkelen. Deze veranderingen houden altijd een element van risico in omdat je nooit echt weet of iemand een taak kan uitvoeren totdat hij het daadwerkelijk doet! Mensen leren door dingen te doen; training in de praktijk is de beste die er is.

Wees dus bereid voor wat experimenten en wat fouten wanneer iemand voor het eerst gevraagd wordt om iets te doen.

Het is een grote verantwoordelijkheid voor iedereen die betrokken is in enige vorm van dienstbaarheid in de kerk om iets te reproduceren en te vermenigvuldigen. In die zin zouden we ons voortdurend op verandering moeten voorbereiden. Iemand heeft eens gezegd: 'Als je anderen niet traint om wat jij deed, b eter te doen, dan heb je gefaald!'

Als we voorbereid willen zijn op de vele tijden van verandering die v or ons liggen, moeten we ervoor zorgen dat we de tijd nemen om op God te wachten. Ik heb vaak gemerkt dat God tot me sprak in de tijd die ik met Hem doorbracht, en dat Hij gedachtezaadjes in me plantte die te maken hadden met een op handen zijnde verandering, of dat Hij mijn hart voorbereidde op een aantal ontwikkelingen die het een en ander op losse schroeven zouden kunnen zetten. Hij zal voorzichtig je motieven testen, je geloof opbouwen en je denken verhelderen. Bij elke overgang naar een nieuwe fase zal er ongetwijfeld sprake zijn van moeiten en uitdagingen, dus je zult de kracht nodig hebben die voortkomt uit de wetenschap dat je van God gehoord hebt.

DE VISIE DELEN

In tijden van verandering heb je meestal ook te maken met andere mensen, zeker als je betrokken bent in enige vorm van leiderschap. Zorg ervoor dat men begrijpt wat je aan het doen bent en wat je van hen vraagt. Betrek hen bij het proces door de visie en de plannen zo snel mogelijk met hen te delen. Je moet niet vergeten dat jij misschien weken of maanden de tijd hebt gehad om dingen door te denken terwijl zij het daarentegen net  en keer hebben gehoord! Heb dus geduld en geef hun de ruimte om erover na te denken, te reageren en vragen te stellen.

Psychologen vertellen ons dat alle verandering tot op zekere hoogte beschouwd wordt als verlies. Dit is waar, zelfs wanneer het gelukkige veranderingen als een huwelijk of een andere baan betreft. We hebben allemaal gemengde gevoelens over verandering, wees dus niet verbaasd over je eigen reacties of over de reacties van anderen. Vergeet niet dat gevoelens van verlies niet betekenen dat een verschuiving verkeerd is; in feite zijn deze gevoelens heel natuurlijk. De oplossing is dat we onze ogen moeten vestigen op Jezus, die we volgen en gehoorzamen, en op het doel dat voor ons ligt. Het is nooit verstandig om teveel terug te kijken naar waar je vandaan kwam, zoals Lots vrouw ontdekte!

ONS DOOR GOD LATEN VERANDEREN

Ik heb altijd gemerkt dat God v or een ingrijpende verandering mij al begint te veranderen. De meest fundamentele manier om ons op verandering voor te bereiden, is daarom onszelf door God te laten veranderen. God zal je helpen om klaar te zijn voor een verandering in je situatie door een verandering in jou teweeg te brengen. Je moet echter wel bereid zijn om met Hem samen te werken.

In juni dit jaar zijn Marian en ik vertrokken uit Hastings, waar we ons hele leven hebben gewoond en waar ik dertien jaar lang voorganger ben geweest van Kings Church. Ik heb de taak van voorgaande oudste op me genomen in Winchester Family Church, kort nadat Greg Haslam was vertrokken om voorganger te worden in Westminster Chapel. In feite hebben we, terwijl ik dit schrijf, nog niet eens de overdracht van ons nieuwe huis gehad en wonen we in een tijdelijke accommodatie. Een echte overgangperiode dus! Toen God me hierop voorbereidde, sprak Hij tot mij vanuit het leven van David.

OVERDRAGEN

Een grote overgang in het leven van David was de overdracht van de verantwoordelijkheid voor de bouw van de tempel in Jeruzalem aan zijn zoon Salomo. De details over wat David deed om Salomo voor te bereiden op deze verantwoordelijke taak vinden we in de laatste hoofdstukken van 1 Kronieken. Het sleutelhoofdstuk is 2 Samuël 7, waar God tot David sprak via de profeet Nathan en waarbij geweldige beloften werden uitgesproken en profetische inzichten werden gegeven die vooruit keken naar Christus zelf. Tussen al deze machtige uitspraken stond er een duidelijk woord van God over Davids ambitie om een tempel voor de Heer te bouwen. Het woord was: 'Ik wil niet dat jij de tempel bouwt!' Het was jarenlang het verlangen van Davids hart geweest om een tempel voor God te bouwen; nu kwam hij erachter dat Gods plannen van de zijne verschilden.

Vanaf dat moment besteedde David de rest van zijn leven aan de voorbereidingen die nodig waren zodat zijn zoon de tempel kon bouwen die hij had willen bouwen. 2 Samuël 7 is het startpunt van deze

overgangperiode. Voordat er ook maar enige uiterlijke veranderingen waren, was er een verandering in David. Toch vond deze verandering alleen plaats omdat David godvrezende en profetische raad zocht en hij bereid was om daar gehoor aan te geven.

David was een machtig koning; hij was ook een profetisch man die zelf van God gehoord had. Hij had er heel makkelijk vaart achter kunnen zetten en de tempel kunnen bouwen zonder het met Nathan te checken. Ook had hij Nathans 'negatieve' woord (dat David de tempel niet moest bouwen) kunnen afwijzen. In feite had hij kunnen aanvoeren dat Nathan zelf niet zo helder overkwam over de tempelkwestie (2 Samuël 7:3-4 geeft aan dat Nathan meende dat het een goed idee was totdat God later die avond tot hem sprak). David stond echter open voor God, zelfs toen het tot een wijziging in zijn plannen kwam.

Ik heb vaak gemerkt dat tijden van verandering beginnen doordat ik God tot me hoor spreken via andere mensen. Het kan een preek zijn, een boek, een tape, een profetisch woord of misschien wel een gesprek van man tot man, zoals bij David en Nathan. God bereidt je op een overgangperiode voor door je aandacht te trekken en tot jou persoonlijk te spreken. Hij maakt je open voor een verandering in je eigen plannen, om je inzicht te geven in zijn plannen. Wees open voor de Nathan factor! Zoek advies van betrouwbare mannen en vrouwen van God en luister naar de raad die gegeven wordt.

DOELGERICHT BLIJVEN

Als je 2 Samuël 7 leest, zie je dat David zo vol is van het grotere plaatje, van de zegeningen en beloften van God, dat je bijna niet in de gaten hebt dat hij zijn eigen plannen drastisch heeft moeten wijzigen. Hier kunnen we iets anders uit leren: houd je oog gericht op het grotere plaatje, zoals het geweldige feit van onze verlossing, het brengen van het evangelie naar de naties, de stralende kerk die Jezus bouwt, de missie waarin we allemaal betrokken zijn. Dit zal kleine veranderingen in je levensstijl en in je verwachtingen in perspectief houden. Blijf gericht op de beloften van God en op de dingen waartoe Hij je oproept en let niet op dat wat de veranderingen je ogenschijnlijk zouden kunnen gaan kosten.

Hoewel David niet de rol zou vervullen waarop hij gehoopt had, raakte hij zijn enthousiasme voor de visie zelf niet kwijt. Hij bleef volledig toegewijd aan het plan voor de bouw van de tempel. Wanneer er zich een verandering voordoet in jouw rol of in de manier waarop dingen worden georganiseerd, zou dat jouw ijver voor Gods huis nooit moeten temperen. Je bereidt jezelf op tijden van verandering voor door je toe te wijden aan de hoofdvisie, ongeacht jouw rol in het geheel. David werkte met onverminderde ijver naar de bouw van de tempel toe, toch heeft hij in feite nooit gezien dat er één steen gelegd werd!

David's gezonde houding scheen niet af te hangen van het feit of hij al of niet wist waarom God 'nee' zei op zijn plan om zelf de tempel te bouwen. Het is goed voor ons om God te vertrouwen in tijden van verandering en niet altijd persé de waarom's en waartoe's te willen weten. Feitelijk bleek David later wel de reden te ontdekken, toen hij meer wist over zijn opvolger, Salomo. Weten waaróm kan een gemengde zegen zijn! Als je 1 Kronieken 22:7-10 leest, zul je zien wat ik bedoel.

WETEN WAAROM

David zei tegen Salomo: 'Mijn zoon, ik zelf had het voornemen een huis te bouwen voor de naam van de Here, mijn God, maar het woord des Heren kwam tot mij: Gij hebt veel bloed vergoten en grote oorlogen gevoerd; gij moogt voor mijn naam geen huis bouwen, omdat gij veel bloed voor mijn aangezicht ter aarde hebt doen vloeien. Zie, u zal een zoon geboren worden; hij zal een man van rust zijn; Ik zal hem rust geven van al zijn vijanden rondom. Want hij zal Salomo heten, en Ik zal vrede en rust in Israël geven in zijn dagen. Die zal een huis bouwen voor mijn naam; hij zal Mij tot een zoon zijn, en Ik hem tot een vader; Ik zal zijn koninklijke troon in Israël voor immer bevestigen.'

Het klinkt als een verwijt aan Davids adres en als een mooi en makkelijk leventje voor Salomo! Maar wat David leerde was dat GóD beslist wie wat zal doen in zijn koninkrijk, niet de mens. David was een krijgspionier, Salomo was een bouwer in vredestijd. God verordent en stelt aan en er zijn verschillende bedieningen, gaven en karakters die Hij op verschillende manieren en op verschillende tijdstippen voor zijn plannen gebruikt. Dit vind je duidelijk uiteengezet in het Nieuwe Testament, bijvoorbeeld in 1 Korintiërs 12. We doen er goed aan acht te slaan op deze waarheid zodat we niet te veel vastgepind zitten op 'mijn taak' en 'mijn bediening', noch in de verleiding komen om anderen te benijden om hún

taak en bediening. Onthoud dit: 'Doch dit alles werkt één en dezelfde Geest, die een ieder in het bijzonder toedeelt, gelijk Hij wil' (1 Kor. 12:11).

Tenslotte leren we in 2 Kronieken 6:8-9 iets anders wat God tot David zei: 'De Here zeide tot mijn vader David: dat gij het voornemen hadt voor mijn naam een huis te bouwen, - gij hebt er goed aan gedaan, dat gij dit voornemens waart; gij evenwel zult het huis niet bouwen, maar de zoon die uit uw lendenen zal voortkomen, die zal het huis voor mijn naam bouwen.' Er zit iets teders, iets vaderlijks in de woorden 'gij hebt er goed aan gedaan, dat gij dit voornemens waart'. God kijkt naar het hart en beoordeelt de gedachten en bedoelingen van het hart. Nee, David zou de tempel niet mogen bouwen, maar God zei: 'Dat je het op je hart had, vind Ik geweldig!'

Wat we uiteindelijk doen en het succes dat we hebben is sowieso voorbehouden aan God. Hij geeft de groei. Wat God interesseert, is ons hart. Wat Hij wil, is een hart vol aanbidding, een dienstbaar hart, een nederig hart. 'Wat gij ook doet, verricht uw werk van harte, als voor de Here en niet voor mensen; gij weet toch, dat gij van de Here tot vergelding de erfenis zult ontvangen. Gij dient Christus als heer' (Kol. 3:23-24).

God beloont naar het hart en wat je ook doet, het is 'Christus die je dient als heer'. Dat is een goede houding om in gedachten te hebben als je je voorbereidt op elke willekeurige verandering.

John Groves is voorgaande oudste van de Winchester Family Church in Engeland.

Oorspronkelijke titel: Preparing for transition

Newfrontiers Magazine . volume 2 . issue 01 . november > january 2003